

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA

PROVOZNĚ EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA EKONOMIKY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**TRANSPARENTNÍ ÚČTY A JEJICH VÝZNAM
V HOSPODAŘENÍ ORGANIZACE**

Hana Dvořáková

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci Transparentní účty a jejich význam v hospodaření organizace jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 25.04.2009

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala panu Ing. Michalovi Steiningerovi, vedoucímu bakalářské práce, za odborné vedení a cenné připomínky při zpracování bakalářské práce.

Transparentní účty a jejich význam v hospodaření organizace

Transparency accounts in the point of organization management

Souhrn

Bakalářská práce je zpracována na téma transparentní účty a jejich význam v hospodaření organizace. Práce se zaměřuje nejdříve na historii a vývoj internetového bankovníctví, prostřednictvím kterého se transparentní účty ovládají. Dále se zmiňuje o využití platebních karet a GSM bankingu, což jsou další možnosti ovládání těchto účtů. Práce také popisuje charakteristiku transparentních účtů a dále definuje, který bankovní ústav či peněžní instituce tuto službu poskytuje a jak lze tento účet zřídit. Poslední část se zabývá vlastní prací, která analyzuje ekonomické dopady po zavedení transparentních účtů u vybraných organizací.

Klíčová slova:

Transparentní účet, internetové bankovníctví, platební karty, GSM banking, nezisková organizace.

Summary

This bachelor thesis is work on the theme transparency accounts and their value in organization management. The work is considered in the very beginning on history and development of the internet banking, through it are accounts commanded. In the next part of this thesis are mentioned the usage of payment cards and GSM banking, which are also possibilities how manage this type of accounts. In the work is also described the characteristic of transparency accounts and we can find here which banks or financial institution offer this service, and how open this account. The last part is considered on the own work, which is analyzed economy impact of the setting transparency accounts up by chosen organizations.

Key words:

Transparency account, internet banking, credit cards, GSM banking, non-profit-making organization.

Stručný obsah

1. Úvod.....	5
2. Cíl práce a metodika	6
3. Literární rešerše	7
4. Vlastní práce: Analýza dopadů zavedení TÚ u vybraných organizací.....	20
5. Závěr	34
6. Seznam zdrojů	36
7. Seznam příloh	38

Obsah

1. Úvod.....	5
2. Cíl práce a metodika	6
2.1. Cíl práce	6
2.1. Metodika.....	6
3. Literární rešerše	7
3.1. Historie transparentních účtů.....	7
3.1.1. Raiffeisenbank a. s.	7
3.1.2. Fio, družstevní záložna.....	7
3.1.3. Historie internetového bankovníctví	8
3.1.4. GSM banking	10
3.1.5. Platební karty.....	10
3.2. Charakteristika transparentních účtů v ČR.....	12
3.2.1. Definice transparentního účtu	12
3.2.2. Pro koho je transparentní účet určen	13
3.2.3. Výhody transparentního účtu	15
3.2.4. Založení transparentního účtu	15
3.2.4.1. Založení transparentního účtu u Raiffeisenbank, a. s.	15
3.2.4.2. Založení transparentního účtu u Fio, družstevní záložna.....	17
4. Vlastní práce: Analýza dopadů zavedení TÚ u vybraných organizací.....	20
4.1. Charakteristika vybraných organizací	20
3.1.1. Nesehnutí Brno.....	20
3.1.2. Klub PMD, občanské sdružení.....	21
3.3.2. F-nadace	21
4.2. Analýza dopadů zavedení transparentních účtů	22
4.3. Analýza cenových rozdílů transparentních a netransparentních BÚ	29
4.3.1. Cenové rozdíly transparentních BÚ	29
4.3.2. Cenové rozdíly transparentních a netransparentních BÚ	30
4.4. Transparentní účet na internetových stránkách.....	31
3.3.1. Transparentní účet u Raiffeisenbank, a. s..	31
3.3.2. Transparentní účet u Fio, družstevní záložny	32
4.5. Detail transparentního účtu	32
4.5.1. Detail transparentního účtu Raiffeisenbank, a. s.	32
4.5.2. Detail transparentního účtu Fio, družstevní záložny.....	32
5. Závěr.....	34
6. Seznam zdrojů	36
7. Seznam příloh	38

1. Úvod

V dnešní době je bohužel korupce všudypřítomná, představuje neochotu zveřejňovat maximum informací a způsobuje nedůvěryhodnost. Jejím dopadem je neefektivní rozdělování veřejných prostředků. Transparentní účty jsou jedním z nástrojů, které přispívají ke zmírnění korupce ve finančním sektoru a dále slouží především ke zvýšení důvěryhodnosti organizací, které touto formou poskytují věrný a poctivý obraz o svém hospodaření s peněžními prostředky.

Široká veřejnost má možnost prostřednictvím internetového bankovníctví, platebních karet či GSM bankingu pozorovat jak organizace hospodaří se svými peněžními prostředky. Produkt je tedy zaměřen na podporu organizací, kterým se tak zvyšuje důvěryhodnost hospodaření tím, že umožňuje veřejnosti kdykoliv a kdekoliv sledovat finanční transakce.

„Banky byly po staletí omezeny při komunikaci s klientem na osobní styk. V druhé polovině dvacátého století se však díky prudkému technologickému vývoji tato situace velmi razantně změnila a finanční instituce měly k dispozici velkou škálu komunikačních prostředků, které jsou dnes již běžně ve vyspělém světě používány celou populací (například telefon).“¹

Neustále se zvyšuje počet uživatelů, kteří informační technologie využívají. Stále více bankovních ústavů nabízí klientům nové služby, z nichž jednou jsou již zmiňované transparentní účty. I když v dnešní době existuje řada bankovních ústavů a finančních institucí, službu transparentních účtů u nás poskytuje pouze Raiffeisenbank, a. s. a FIO, družstevní záložna. Těchto účtů využívají církve, nadace, fondy, občanská sdružení, politické strany nebo například podnikatelé či zahraniční právnické osoby.

¹ Přádka M., Kala J.: *Elektronické bankovníctví: rady a tipy*, str. 3

2. Cíl práce a metodika

2.1. Cíl práce

Cílem bakalářské práce je uvést historii transparentních účtů (tedy i finančního ústavu a finanční instituce, které tuto službu poskytují), popsat charakteristiku a vývoj technologií internetového bankovníctví, platebních karet a GSM bankingu, prostřednictvím kterých se tyto účty ovládají, a obecně charakterizovat transparentní účty v ČR. Dílčím cílem je definování subjektu, pro který jsou transparentní účty určeny, jejich výhody a možnost tento typ účtu zřídit. Cílem vlastní práce je analýza dopadů zavedení transparentních účtů u vybraných organizací.

2.1. Metodika

První část bakalářské práce (rešerše) se bude opírat o literární zdroje a internetové zdroje. Především bude čerpáno z webových stránek Raiffeisenbank, a. s. a Fio, družstevní záložny. Ve vlastní práci budou použité informace, které poskytnou vybrané neziskové organizace. Informace budou získané na základě sestaveného dotazníku, na které organizace budou ochotny odpovědět. Bude se zkoumat, zda-li má organizace dobré či špatné zkušenosti s používáním transparentního účtů, jeho pozitivní a negativní stránka, jestli je založení tohoto typu účtu technicky náročné, dále jestli se v organizaci zavedením těchto účtů zvýšily příjmy dárců a zda-li se zvýšila důvěra lidí poté, co mají možnost sledovat, jak organizace s peněžními prostředky hospodaří, a také byla zjišťována spokojenost organizace s bankovním ústavem či finanční institucí.

3. Literární rešerše

3.1. Historie transparentních účtů

3.1.1. Raiffeisenbank a.s.

Jediný finanční ústav, který nabízí službu transparentních účtů, je Raiffeisenbank. Tato banka nabízí kompletní šíři služeb přímého bankovníctví již od roku 1993. Je jednou z nejdynamičtěji se rozvíjejících bank ve střední a východní Evropě stavící na 140leté tradici zahrnující oblast kultury, vzdělávání či charitativní projekty. Transparentní účty nabízí od roku 2003. V roce 2006 se spojila s eBankou a o dva roky později byla vyhlášena nejlepší bankou v České republice. Majoritním akcionářem je rakouská finanční instituce Raiffeisen International Bank Holding AG.

Ke komunikaci s bankou je prostřednictvím Internetu potřeba například Microsoft Internet Explorer, Netscape Navigátor nebo Mozilla firefox. Součástí banky je klientské centrum, kde jsou nepřetržitě fungující terminály, kterými lze uskutečnit bezhotovostní transakce, a bankomaty pro výběr hotovosti a to pomocí platebních karet.

3.1.2. Fio, družstevní záložna

Fio, družstevní záložna je jedna z nejvýznamnějších českých nebankovních poskytovatelů finančních služeb pro veřejnost, která působí na našem trhu již od roku 1993. Zabývá se zprostředkováním obchodu s cennými papíry,

obchodováním na kapitálových trzích a poskytováním bankovních služeb. Je největším on-line brokerem v ČR.

V roce 2004 se Fio, finanční záložna stala prvním českým obchodníkem na největší burze v Evropě a se vstupem do EU, kdy proběhla euronovela zákona o spořitelních a úvěrových družstev, spořitelní a úvěrovou institucí dle jednotných pravidel EU.

V České republice v roce 2006 jako první instituce svého druhu byla přímo napojena na zúčtovací centrum České národní banky. Prvotně nabídla českým klientům obchodování s akciemi přes internet a internetové bankovníctví.

Transparentní účty Fio, družstevní záložna začala nabízet poprvé v roce 2008. Od té doby zaznamenala Fio zvýšený zájem o tento typ vedení účtu, a to především ze strany neziskových organizací.

3.1.3. Historie internetového bankovníctví

Jednou z možností jak se mohou transparentní účty ovládat, je prostřednictvím internetového bankovníctví. S nástupem techniky a jejím rozvojem vznikaly požadavky na přenášení informací. Začínaly se využívat dostupné prostředky pro vzdálenou komunikaci. V 19. století je zaznamenána první změna ve spojení s telefonem. Avšak pro bankovníctví to nebyl nejspolehlivější komunikační prostředek. Poté se začal využívat fax, bohužel ani tato technika nebyla nejdokonalejší. Revoluční zlom zaznamenává používání počítačů, které umožňují zpracovat téměř všechna data.

Vývoj spojený s využíváním počítačů jak v bankách samotných, tak s i u jejich klientů, se dá rozdělit do následujících tří hlavních etap:

1. etapa – léta 1970-1980 – sálové počítače:

- vedle vědeckotechnických výpočtů nastupují úlohy hromadného zpracování dat a začínají se prosazovat výměny dat mezi bankou a klienty zejména na magnetopáskových médiích,

2. etapa – léta 1980-1990 – stolní počítače:

- v 80. letech se v kancelářích začínají prosazovat osobní počítače, dochází k výměně dat mezi klientem a bankou na kompaktních médiích,

3. etapa – léta 1990 až do současnosti – domácí počítače řady PC

- počítačová zařízení pronikají do domácností a stávají se běžnou součástí denního života. Prosazuje se drátová a bezdrátová komunikace mezi bankou a klientem. Počítače zprostředkovávají v návaznosti na hromadné sdělovací prostředky informační a nákupní služby.

Vznik složitých programů, prostřednictvím kterých mohou banky nabídnout klientům pohodlnější obsluhu svých účtů, odstartovala technologie elektronických podpisů. Došlo k rozšíření komunikace s bankou na 24 hodin denně a 7 dní v týdnu.

Pro elektronickou komunikaci kromě internet bankingu (komunikace mezi bankou a klientem prostřednictvím počítače), jsou dále využívány tyto systémy:

- Home banking – propojení osobního počítače klienta, na kterém je nainstalován speciální program, s počítačem banky prostřednictvím datové sítě,
- Phone banking – propojení prostřednictvím telefonu, tak že klient komunikuje hlasem s pracovníkem banky nebo tlačítky buď s operátorem, nebo hlasovým informačním systémem,
- WAP banking – propojení prostřednictvím mobilního telefonu vybaveného technologií WAP (Wireless Application Protocol) s internetem,

- GSM banking.

3.1.4. GSM banking

Jednou z možností jak ovládat transparentní účty je prostřednictvím GSM bankingu. Tato služba umožňuje komunikaci klienta s bankou prostřednictvím krátkých textových zpráv SMS (v přesně nadefinovaných formátech), technologie SIM Toolkit (do mobilního telefonu – na SIM kartu se nahraje vlastní bankovní aplikace) nebo s využitím technologie WAP.

Příkladem služeb v rámci GSM bankingu mohou být:

- příkazy k úhradě a inkasu v tuzemském platebním styku,
- převody mezi účty klienta,
- informace o podání příkazu,
- úrokové sazby,
- ovládání termínovaných a vkladových účtů,
- posílání SMS zpráv při změně účtu.

3.1.5. Platební karty

Další možností jak ovládat transparentní účty je pomocí platebních karet. Platební karty jsou nejstarším a nejvíce používaným produktem, který umožňuje vzdálený přístup k účtu elektronickou cestou prostřednictvím pokladních terminálů, dnes zejména prostřednictvím internetu.

Rozměry a fyzikální vlastnosti karty stanovuje mezinárodní norma ISO 3554. Na lícové straně se nachází označení vydavatele (název a logo příslušné banky), číslo platební karty, část čísla BIN (Bank Identification Number, 4 znaky přidělené karetní asociací dané bance), období její platnosti a jméno držitele (max. 27 znaků). Na zadní straně je místo pro magnetický proužek, na kterém

jsou zaznamenány identifikační údaje pro elektronické transakce, a podpisový kroužek, vedle kterého je vytištěno několik shluků číslic, tzv. CVC2/CVV2 kód. Poslední je shluk tří číslic Card Verification Code (toto označení používá společnost MasterCard) nebo Card Verification Value (toto označení používá společnost Visa). CVC2/CVV2 kódy jsou využívány pro zvýšení ochrany před zneužitím při elektronickém převodu peněz.

Z čísla platební karty (16-19 znaků) podle prvních dvou číslic lze poznat identifikaci karty (např. Visa), z dalších pěti číslic vydavatele karty (banku) a zbytek je určen pro identifikaci konkrétního držitele.

Platební karty je možno dělit z různých hledisek:

a) podle způsobu zúčtování transakcí:

- debetní – karta je vydána k běžnému účtu klienta, z jehož zůstatku jsou odepisovány placené částky,
- kreditní (úvěrová) – při překročení zůstatku na účtu banka poskytne klientovi úvěr, který klient včetně úroků následně splácí,
- charge – historicky nejstarší typ, držitel karty provádí úhradu provedených služeb podle jejich měsíčního výpisu a poté je povinen uhradit svůj závazek.

b) podle záznamu dat:

- embosovaná – na kartě jsou vyraženy (embosovány) identifikační údaje, aby se daly snímat v mechanických snímačích obchodníků,
- karta s magnetickým záznamem – data jsou zaznamenána na magnetický proužek, aby umožňovala provádění elektronických transakcí platební kartou,
- čipová karta – data jsou zaznamenána v mikročipu umístěném na přední straně karty. Tento druh platební karty přináší držiteli vyšší stupeň

bezpečnosti.

- karta s laserovým záznamem – data jsou zaznamenána (vypalována) do podkladové vrstvy laserovou technologií. Výhodou těchto karet je vysoká kapacita záznamu, ale nevýhodou je jednoduché kopírování.

c) podle teritoriálního členění:

- domácí, národní, tuzemské karty
- mezinárodní karty

3.2. Charakteristika transparentních účtů v ČR

3.2.1. Definice transparentního účtu

„Informace o zůstatku a pohybech na transparentním účtu jsou přehledně zveřejňovány na internetu na základě výslovného přání majitele takového účtu, aby mohl nechat nahlížet širokou veřejnost do svého hospodaření.“²

Transparentní účet je běžným účtem. U Raiffeisenbank může mít jeden majitel vedeno i několik transparentních účtů. Na internetových stránkách této banky lze zveřejnit až 700 pohybů na měnové složce CZK s historií až 100 dní.

Družstevní záložna Fio umožňuje zjistit všechny transakce rok zpětně ode dne prohlížení. Mimo to, transparentní účet Fio má podrobné filtry, které umožňují snadné dohledání konkrétní transakce nebo transakcí. Zajímavostí také je, že zatímco Raiffeisenbank zveřejňuje účty standardně, Fio používá zabezpečené připojení HTTPS.

² www.bezkorupce.cz (2006)

HTTPS je nadstavba síťového protokolu HTTP (Hypertext Transfer Protocol), což je internetový protokol původně pro výměnu hypertextových dokumentů ve formátu HTML (HyperText Markup Language).

HTTPS umožňuje zabezpečit spojení mezi webovým serverem a webovým prohlížečem před odposloucháváním a umožňuje ověřit identitu protistrany.

“Transparentní účet významně zvyšuje průhlednost financování subjektů, kdokoliv může nahlédnout do jejich příjmů a výdajů a přesvědčit se tak o výši daru jednotlivých sponzorů i o struktuře výdajů konkrétní organizace.”³

Z výše uvedeného vyplývá, že organizace chovající se transparentně je otevřená a poskytuje o sobě veřejnosti poctivý a věrný obraz. Tedy obraz, který nejen co nejvěrněji zachycuje skutečnost bez záměrných zkreslení, ale i takový, který je nezbytně v souladu se zákony a jinými právními předpisy. Dobrovolná transparentnost je přínosná pro toho, koho se týká. Je důležitá pro budování důvěryhodnosti a kvality organizace a pro důvěru partnerů a klientů v očích celé veřejnosti.

Transparentní organizace se více otevírá společnosti a poskytuje o sobě údaje, které zveřejňuje v obchodně-právnických vztazích nebo občansko-právních vztazích. Jedná se stejné údaje, které organizace poskytuje povinně státu pro daňové či statistické účely.

3.2.2. Pro koho je transparentní účet určen

Transparentní účet je určen především pro neziskové organizace, ale nejen pro ně, této službě využívají také fyzické osoby nebo obchodní či jiné společnosti. Všechny chtějí umožnit kontrolu příjmů třetími osobami.

³ Přádka M., Kala J.: *Elektronické bankovníctví: rady a tipy*, str. 151

Transparentní účty významně zvyšují průhlednost financování níže uvedených subjektů:

- nadace a nadační fondy,
- družstva,
- municipality (město se samosprávou nebo-li územní samosprávný celek),
- občanská sdružení:
 - o kluby,
 - o svazy,
 - o spolky,
 - o unie,
- fondy,
- obce,
- školy a vzdělávací instituce,
- odborové svazy,
- politické strany a politická hnutí,
- církve a náboženské společnosti,
- příspěvkové a rozpočtové organizace,
- obecně prospěšné společnosti,
- společenství vlastníků jednotek,
- občan ČR – podnikatel,
- sdružení právnických osob,
- zahraniční právnická osoba,
- společnost s ručením omezeným,
- společnost zřízená ze zákona – například: mateřská škola.

3.2.3. Výhody transparentního účtu

Výhody transparentního účtu lze shrnout do následujících bodů:

1. *„účet je veden zcela zdarma - s bezplatným internetovým bankovníctvím, tuzemskými příchozími i elektronickými odchozími platbami, trvalým příkazem, inkasem či platbami SIPO za 0 Kč,“⁴*
2. zveřejnění příjmů a výdajů organizace na internetových stránkách Raiffeisenbank nebo družstevní záložny Fio (klienti tak mohou kontrolovat platby a hospodaření organizace),
3. účet může být veden v 9 měnách,
4. vklady jsou pojištěny ze zákona,
5. posílení vztahu s partnery a dárci,
6. zvyšování důvěryhodnosti zejména neziskových organizací,
7. vysoké uživatelské pohodlí
8. seznam transparentních účtů je zveřejněn na internetových stránkách:
 - a. www.rb.cz (Raiffeisenbank, a. s.)
 - b. www.fio.cz (Fio, družstevní záložna)

a to spolu s odkazem na webovou prezentaci daného subjektu, takže účet kromě své základní funkce plní i funkci propagační.

3.2.4. Založení transparentního účtu

3.2.4.1. Založení transparentní účtu u Raiffeisenbank, a.s.

Pro založení transparentního účtu je nutné předložit dokumenty o právní subjektivitě a složit minimální vklad dle sazebníku odměn a náhrad Raiffeisenbank.

⁴ <http://www.fio.cz> (2004)

- občanské sdružení (spolek, hnutí, svaz, klub) musí předložit potvrzení o registraci u Ministerstva vnitra ČR,
- nadace musí předložit výpis z nadačního rejstříku vedeného u příslušného soudu,
- církve a náboženské společnosti předkládají doklad o registraci u Ministerstva kultury ČR,
- politická strana nebo hnutí předkládají potvrzení o registraci u Ministerstva vnitra ČR,
- subjekty zřizované ze zákona (okresní úřady, obce) musí předložit výpis ze zřizovací listiny, výpis organizačního řádu nebo případně stanovy potvrzené příslušným orgánem státní správy,
- soukromá škola musí předložit zřizovací listinu od Ministerstva školství ČR,
- obecně prospěšná společnost předkládá výpis z rejstříku těchto společností,
- společenství vlastníků jednotek musí předložit výpis z obchodního rejstříku a stanovy společenství vlastníků.

“Dále pokud z výše uvedených dokladů není patrné nebo nejsou-li předloženy musí být uvedeno:

- *sídlo,*
- *právní forma,*
- *datum vzniku,*
- *firma,*
- *označení statutárního orgánu,*
- *způsob, jak statutární orgán za společnost jedná a podepisuje,*
- *identifikační číslo, předkládá osoba uzavírající smlouvu i další doklady stvrzující její oprávnění jednat jménem společnosti nebo za společnost (notářsky ověřené usnesení ustavující schůze),*

- *doklad totožnosti osoby oprávněné jednat jménem právnické osoby,*
- *platný občanský průkaz, případně cestovní doklad.*⁵

Žadatel o zřízení transparentního účtu může buď odeslat svůj požadavek a následně být kontaktován pracovníkem pobočky nebo účet může založit přímo s pracovníkem pobočky.

3.2.4.2. Založení transparentní účtu u Fio, družstevní záložna

Pokud chce klient založit transparentní účet u družstevní záložny Fio, musí podepsat Smlouvu o zveřejnění údajů o transparentním účtu v síti internet a to buď pro fyzickou osobu nebo pro právnickou osobu.

1. Smlouva o zveřejnění údajů o transparentním účtu v síti Internet pro fyzickou osobu. Tato smlouva je uzavřená mezi Fio, družstevní záložnou zapsanou v obchodním rejstříku vedeným rejstříkovým soudem a klientem.

Klient ve smlouvě uvádí:

- jméno a příjmení, státní příslušnost, rodné číslo,
- trvalý pobyt, město, obec, PSČ, stát,
- korespondenční adresu pokud není shodná s adresou trvalého pobytu,
- telefon, fax, e-mail,
- druh dokladu totožnosti, číslo, země vydání, platnost,
- v případě zástupce:
 - o jméno a příjmení/obchodní firmu/název, rodné číslo, IČO,
 - o trvalý pobyt či sídlo, město, obec, PSČ, stát,
 - o druh dokladu totožnosti, číslo, země vydání, platnost.

⁵ <http://www.rb.cz.> (2008)

Účelem této smlouvy je zveřejnění některých údajů o účtu klienta na jeho žádost s jeho souhlasem tak, aby bylo umožněno nahlížení třetích osob na údaje o účtu klienta zveřejněné dle této smlouvy. Klient prohlašuje, že zveřejnění údajů o účtu klienta dle této smlouvy, se děje na jeho výslovnou žádost z důvodu zpřístupnění informací o svém hospodaření s peněžními prostředky široké veřejnosti a vzdává se tímto nároku na dodržování povinnosti záložny zachovávat v tajnosti a chránit před zneužitím údaje specifikované v této smlouvě. Klient podpisem této smlouvy žádá záložnu a poskytuje jí výslovný souhlas k tomu, aby údaje zveřejnila.

Zveřejňované údaje, způsob a struktura zveřejnění po vložení prvního vkladu na tento účet jsou následující:

- a) majitel transparentního účtu,
- b) číslo transparentního účtu,
- c) celkový zůstatek na transparentním účtu,
- d) datum operace na transparentním účtu,
- e) objem operace na transparentním účtu,
- f) typ operace na transparentním účtu,
- g) uživatelský symbol operace na transparentním účtu,
- h) zpráva pro příjemce u operace na transparentním účtu,
- i) KS – konstantní symbol operace na transparentním účtu,
- j) VS – variabilní symbol operace na transparentním účtu,
- k) SS – specifický symbol operace na transparentním účtu.

2. Smlouva o zveřejnění údajů o transparentním účtu v síti Internet pro právnickou osobu. Tato smlouva je rovněž uzavřena mezi družstevní záložnou Fio a klientem.

Klient uvádí ve smlouvě:

- obchodní firmu či název dle obchodního rejstříku, IČO,

- sídlo, město, obec, PSČ, stát,
- korespondenční adresu pokud není shodná se sídlem společnosti,
- telefon, mobilní telefon, e-mail,
- osoby oprávněné jednat jménem klienta dle obchodního rejstříku,
 - o jména a příjmení/obchodní firmu/název, IČO, druh oprávnění
 - o trvalý pobyt/sídlo, město, obec, PSČ, stát
 - o druh dokladu totožnosti, číslo, země vydání, platnost

Účel této smlouvy pro právnické osoby je stejný jako pro fyzické osoby, stejně tak jako zveřejňované údaje, způsob a struktura zveřejnění transparentního účtu.

*“Při poskytování čísla transparentního účtu třetí osobě je klient povinen informovat tuto třetí osobu o skutečnosti, že operace na transparentním účtu budou zveřejněny způsobem a v rozsahu smlouvy. Smluvní strany se dohodnou, že na žádost klienta lze u zveřejnění majitele transparentního účtu na internetových stránkách záložny umístit elektronický odkaz na internetové stránky klienta a v návaznosti na tuto skutečnost klient umístí na svých internetových stránkách elektronický odkaz na internetové stránky záložny zobrazující účet klienta, popř. zobrazující seznam transparentních účtů vedených záložnou. Záložna je oprávněna kdykoliv ukončit zveřejnění transparentního účtu klienta nebo konkrétních zobrazených operací na transparentním účtu klienta, případně změnit strukturu zveřejňovaných údajů o transparentním účtu klienta, bude-li toho dle názoru záložny zapotřebí k zajištění souladu s příslušnými právními předpisy nebo se strategií poskytování služeb záložnou.”*⁶

⁶ <http://www.fio.cz> [2009-03-06]

4. Vlastní práce

Transparentní účet je běžný účet, který umožňuje nahlédnout do příjmů a výdajů organizace, a je ovládaný prostřednictvím internetového bankovníctví. Tento účet je veřejnosti volně k nahlédnutí na internetových stránkách, kde si veřejnost může ověřit správnost platby. Tuto službu poskytuje v současnosti pouze jediný finanční ústav Raiffeisenbank, a. s., který tento produkt nabízí od roku 2003 a finanční instituce Fio, družstevní záložna, která produkt nabízí od roku 2008. Oblibu v něm našly především právnické osoby z neziskového sektoru, a to hlavně proto, že je touto formou zvyšována jejich důvěra. V současné době existuje mnoho organizací a společností, které se dobrovolně zbavují bankovního tajemství a zveřejňují svou finanční situaci. Účet je vhodný pro každého, kdo chce zprůhlednit své hospodaření.

4.1. Charakteristika vybraných organizací

4.1.1. Nesehnutí Brno

Nesehnutí Brno (Nezávislé sociálně ekologické hnutí) se zabývá ekologickými problémy, které vnímá spolu s jejich sociálními příčinami a důsledky, které je třeba řešit. Nezávislé sociálně ekologické hnutí se zabývá ochranou životního prostředí a ochranou lidských práv.

Nesehnutí Brno vyvíjí veškerou svoji nezávislou činnost na stranických a ekonomických zájmech výhradně nenásilnými prostředky. Hnutí při řešení ekologických problémů zdůrazňuje dobrovolnou proměnu hodnot, tedy přesun na kvalitní životní prostředí a dobré mezilidské vztahy.

Politické strany, státní orgány či masová média velmi často ekologické a sociální problémy přehlížejí. Nesehnutí se ve své práci orientuje na odhalování příčin

těchto problémů a na řešení konkrétních lokálních problémů s cílem umožnit účast na rozhodování ve veřejných záležitostech těm, jichž se rozhodnutí bezprostředně dotýkají.

Cílem všech aktivit je ukázat, že změna společnosti založená na respektu k lidem, zvířatům a přírodě je možná a musí vycházet především zdola. Od aktivních lidí, kteří se zajímají o dění okolo sebe a od lidí, kteří jako nedílnou součást své svobody vnímají i podíl zodpovědnosti za život.

4.1.2. Klub PMD, občanské sdružení

Klub PMD je nezisková organizace v Mladé Boleslavi, která se postupně vytvořila v průběhu minulých dvaceti let z vedoucích letních táborů s počítači PMD-85. Právní subjektivitu získala v roce 2007. Občanské sdružení pořádá pro děti (ve věku od 6 do 14 let) v průběhu školního roku pravidelné jednodenní výlety, tematické víkendové akce a letní tábory.

Při plnění programu klub spolupracuje se základními školami zejména v okrese Mladá Boleslav a v okolí, rovněž s domy dětí a mládeže a s dalšími občanskými sdruženími a organizacemi s podobnými cíli a programem.

4.1.3. F-nadace

F-nadace je nestátní nezisková organizace se sídlem v Praze. Účelem nadace je podpora neziskových projektů, zejména v oblastech kultury, umění, vzdělání, sociální péče a výchovy, jejichž cílem či součástí je umožnit lidem poznání a rozvoj křesťanských duchovních hodnot.

V současnosti podporuje databáze křesťanských děl a dále například projekty v rámci veřejných výběrových řízení. Mezi tyto podporované organizace patří např.: Naděje, ACET Česká republika či Centrum pro rodinu a sociální péči.

4.2. Analýza dopadů zavedení transparentních účtů

Vlastní práce byla vypracována na základě dotazníků. Celkem bylo dotazováno 30 neziskových organizací, ale pouze 3 byly ochotny odpovědět, a proto se dále práce opírá o analýzu cenových rozdílů transparentních a netransparentních bankovních účtů.

V dotazníku byly zjišťovány tyto údaje, které jsou zobrazeny v následující tabulce:

Tabulka č. 1: Výsledky dotazování u vybraných organizací

	Nesehnutí brno	Klub PMD	F-nadace
1. Zkušenosti s používáním TÚ	dobré	dobré	dobré
2. Pozitivní / Negativní stránka TÚ	pozitivní	pozitivní	pozitivní
3. Zvyšování důvěry lidí po založení TÚ	ano	ano	ano
4. Zvýšení příjmů darů či příjmů	ano	ne	ano
5. Spokojenost organizací s bankovním ústavem/finanční institucí	ano	ano	ano
6. Technická náročnost založení TÚ	není	není	není

zdroj: archiv autora

1. Zkušenosti s používáním transparentních účtů:

V rámci vlastní práce (dotazování) bylo zjištěno, že se vybrané organizace shodují v tom, že s používáním transparentního běžného účtu mají dobré zkušenosti. U F-nadace tato skutečnost plyne hlavně z toho, že tento účet umožňuje dárcům si ověřit, zda došly na účet jejich platby. Má-li tedy dárcem zájem podpořit některé aktivity nadace finančním příspěvkem, může tak učinit, aniž by se strchoval, jestli peněžní prostředky došly tam, kam ve skutečnosti měly. U Klubu PMD a Nesehnutí Brno se jedná především o to, že si veřejnost může ověřit, zda byly uhrazeny jejich členské příspěvky, poplatky za služby nebo také sponzorské dary. Tyto důvody, vedle spokojenosti veřejnosti a zkvalitnění daného subjektu, bývají účelem pro založení transparentního účtu. Žádné špatné zkušenosti s používáním transparentního účtu nebyly uvedeny.

2. Pozitivní / negativní stránka transparentního účtu:

Nesehnutí Brno uvádí, že pozitivní stránka transparentního účtu plyne z transparentnosti a s F-nadací a Klubem PMD se shoduje, že pozitivní stránka vychází z řady výhod, které jim tento účet přináší. V první řadě účet umožňuje ověřit, kolik peněz organizace celkově obdržela a také sledovat, na co jsou peněžní prostředky využívány, tedy jestliže slouží opravdu k tomu účelu, za kterým byly finance poskytnuty. Dříve, pokud kdokoliv chtěl přispět nějaké organizaci, zajímal se například, jestli již působí dlouho nebo zda má za sebou úspěšné projekty. Dnes je to podstatně jednodušší jak pro dárci, tak pro neziskové organizace. Stačí, aby byl založen transparentní účet, což je signálem, že se jedná o důvěryhodnou organizaci, která peníze použije v souladu s prezentovaným záměrem. Ze strany veřejnosti je tedy největší výhodou, že může sledovat všechny transakce, které na účtu probíhají, provádět nezávislou kontrolu hospodaření společnosti a zároveň vysoké uživatelské pohodlí.

Výhodou ovšem může být i to, že si plátce může zkontrolovat, jestli platba došla včas, například jedná-li se o zálohu nebo doplatky, které musely být splaceny do předem stanoveného termínu.

Mluví-li se o výhodách transparentního účtu daného subjektu, nesmí se opominout ta skutečnost, že na internetových stránkách jak už u Raiffeisenbank, tak i u Fio, je zveřejněn seznam transparentních účtů spolu s odkazem na webovou prezentaci, což subjektům kromě své základní funkce plní také funkci propagační, které u neziskového sektoru není nikdy dostatek, jak také uvádí F-nadace.

Dále pro tyto 3 organizace je výhodné, že účet je veden zcela bez poplatků, což je pro tento typ účtu charakteristické. Tedy se založením a vedením účtu, příchozími platbami na účet v rámci v ČR (v Kč), poplatky za příchozí platby či za zúčtování položky a odchozí platby provedené elektronicky v aplikaci internetbanking nejsou spojené žádné poplatky. Co se týká úročení, transparentní účet je zvýhodněn oproti jiným podnikatelským účtům. A další výhodou transparentního účtu je možnost promítnout náklady do účetnictví.

PMD klub uvádí, že mezi jednu z dalších priorit transparentního účtu patří ulehčení práce s vyúčtováním. Dříve se muselo čekat na výpis z bankovního účtu, ale po zavedení transparentního účtu je veřejnost odkázána jen na internetové stránky a náklady za bankovní výpis tak odpadají. Mnohdy také organizaci zpomalovalo, jestliže byla na výpis z bankovního účtu vázána.

Po zavedení transparentního účtu do organizace není většinou známa jeho negativní stránka. Klub PMD uvedl, že někdy to, co je považováno za pozitivní stránku transparentního účtu, může být vnímáno zároveň jako negativní stránka účtu.

Klub PMD jako příklad uvádí:

Každý vidí, kam jdou peněžní prostředky. Tedy některé platby mohou znesnadnit vyjednávání o cenách, ubytování, dopravy, apod. V případě určitých aktivit (například letní tábor) se organizace snaží snižovat ceny, aby byly co nejvýhodnější (pro děti, resp. rodiče v případě uvedeného letního tábora). Ale protože na transparentním účtu nynější dodavatel vidí, kolik organizace platila za požadované služby jiným partnerům, například v předešlém období, může využít této skutečnosti ve svůj prospěch a požadovat částku vyšší než byl jeho původní záměr.

3. Zvyšování důvěry lidí po založení transparentního účtu

V práci bylo již několikrát uvedeno, že transparentní účty zvyšují důvěru veřejnosti, což je prioritní především u F-nadace, kde je transparentní účet hlavním nástrojem kontroly dárců, a proto tento účet má dnes většina nadací založený. Spíše už je pro ně samozřejmostí a transparentnost se již stala podstatou fungování. U občanských sdružení je dokonce i žádoucí tento účet vést, aby přes internet kdokoli mohl na účet nahlédnout a informovat se tak o příchozích a ochozích platbách. Na základě dotazování bylo zjištěno, že transparentní účty opravdu zvyšují důvěru lidí, protože vidí jak organizace se svými peněžními prostředky hospodaří. Tento účet tedy posiluje vztah s obchodními partnery a dárci.

4. Zvýšení příjmů darů či příjmů po založení transparentního účtu:

F-nadace a Nesehnutí Brno si založily transparentní účet s cílem, aby se zvýšily

jejich dary či finance a tedy očekávají, že se tato skutečnost alespoň z části naplní, což bylo v rámci dotazování potvrzeno. Ale zvýšení finančních prostředků po zavedení transparentních účtů samozřejmě nemusí být cílem každého subjektu. Příkladem mohou být podnikatelé, kteří si nezaloží transparentní účet s tím, že lidé mu začnou posílet více peněžních prostředků. Tedy důvodů, proč založit transparentní účet, může být několik a může se u různých subjektů lišit, záleží jen na něm, zda-li se pro tento typ účtu rozhodne a zprůhlední své hospodaření.

Jak již bylo v teoretické části této práce uvedeno, účet je určen také například pro školy a vzdělávací instituce, podnikatele, zahraniční právnické osoby nebo společnosti s ručením omezeným. A proto tento účet v případě Nesehnutí Brno může být založen i k tomu účelu, aby veřejnost měla přehled především o finanční náročnosti při financování některých projektů.

5. Spokojenost organizací s bankovním ústavem / finanční institucí:

Organizace uvádějí, že ať už mají transparentní účet vedený u banky nebo u družstevní záložny, se službami, které jim jsou poskytovány, jsou spokojené. Pokud se subjekt rozhodne pro založení transparentního účtu, má dvě možnosti, založit si účet buď u Raiffeisenbank, a. s. (F-nadace) nebo u Fio, družstevní záložny (Nesehnutí Brno, PMD Klub). Při rozhodování, kde si zřídí transparentní účet, organizace zvažují dostupnost, srovnávají poplatky a rozhodujícím hlediskem také je, jestli potřebují u transparentního účtu odesílat nebo přijímat zahraniční platby.

Dostupnost poboček:

Celkově s dostupností je na tom lépe Raiffeisenbank, která má více než 100 poboček s pokladnou, Fio má poboček s pokladnou 42 a k tomu některé pobočky bez pokladny, kde je možné vyřídit jen bezhotovostní operace. Účet u Fio se ovládá především přes internet, ale mohou se také využívat pobočky. U Raiffeisenbank je kromě toho na výběr ještě například telefonní bankovníctví či GSM banking.

Srovnání poplatků:

Vybrané poplatky u obou společností pro srovnání uvádí následující tabulka:

Tabulka č.2: Poplatky u Raiffeisenbank a u Fio

druhy poplatků	raiffeisenbank (kč)	fio (kč)
Vedení účtů	0	0
Výpis z bankovního účtu poštou	30	30
Výpis z bankovního účtu elektronicky	0	0
Přímé bankovníctví	0	0
Příchozí platby z jiné banky	6,90	0
Příkaz k úhradě do jiné banky	4,90	0
Změna, zrušení trvalého příkazu	30	0
Zrušení účtu	0	0

zdroj: www.mesec.cz (2009)

Mezi další kritéria, která jsou rozhodující při výběru, kde si organizace transparentní účet založí, je také solventnost banky či finanční instituce.

Zahraniční platby:

Jak už výše bylo uvedeno, subjekt bere také v úvahu, zda potřebuje u transparentního účtu odesílat nebo přijímat zahraniční platby. U Raiffeisenbank jde tyto platby provádět snadno, ale draze (příchozí europlatba = 200 Kč, odchozí europlatba = 220 Kč). U Fio jsou poplatky vyšší (příchozí europlatba = 0,25% min. 2, max. 10 EUR + 150 Kč, odchozí europlatba = 1 EUR + 0,25 % min. 2, max. 10 EUR + 250 Kč), a mimo poplatky ČSOB, přes kterou provádí zahraniční platby, si účtuje i vlastní poplatky. Na druhé straně při příchozích a ochozích platbách na Slovensko je Fio odesílá přes svou slovenskou pobočku, pro Raiffeisenbank je to klasická zahraniční platba. Tato všechna uvedená hlediska mohou mít vliv na spokojenost klienta u uvedeného bankovního ústavu či finanční instituce, kterou si sám zvolí, tedy která mu bude nejvíce vyhovovat.

6. Technická náročnost založení transparentního účtu:

Ani jedna ze tří dotazovaných organizací neodpověděla, že by založení transparentního účtu bylo náročné. Po technické stránce se jedná o jednoduchou úlohu a z časového hlediska nejde o dlouhodobou záležitost. Jak si založit transparentní účet bylo vysvětleno v praktické části. Smlouva o transparentním účtu je k nalezení na internetových stránkách Fio, u Raiffeisenbank je k založení účtu nutné předložit dokumenty o právní subjektivitě a složit minimální vklad dle sazebníku odměn a náhrad. Nejedná se tedy o nic, co by mohlo být důvodem, proč by si subjekty transparentní účet nezaložily.

4.3. Analýza cenových rozdílů transparentních a netransparentních bankovních účtů

První část analýzy cenových rozdílů porovnává transparentní bankovní účet u Raiffeisenbank, a. s. a Fio, družstevní záložny a druhá část porovnává cenové rozdíly také u těchto dvou společností společně s Českou spořitelnou a internetovou mBankou. Vybrané poplatky těchto společností, na základě kterých byla prováděna analýza cenových rozdílů lze nalézt v příloze č. 3 a 4.

4.3.1. Cenové rozdíly transparentních bankovních účtů

Založení, vedení a zrušení transparentního účtu je u obou společností zdarma. U Raiffeisenbank se platí za platební kartu min. 270 Kč měsíčně (VISA Business a MC Business) nebo 15 Kč měsíčně (MasterCard Internet Card), ale u Fio je možné pořídit platební kartu zcela zdarma (Maestro Fio Chip). U banky naproti tomu jsou nižší úrokové sazby. Společnosti jsou od loňského roku konkurenty, Fio se stala velmi rychle oblíbenou finanční institucí zejména proto, že je zde přímé bankovníctví zdarma. U Fio pro některé organizace může být prioritní, že má pobočku na Slovensku a platby jsou tedy odesílány přes slovenskou pobočku.

Společnosti se shodují v poplatcích za blokaci elektronické karty a blokaci embosované karty. A také při zaslání bankovního výpisu z účtu poštou si společnosti účtují stejnou částku. Dále se shodují také při výpisu z účtu zaslaném elektronicky, služba je u obou zdarma.

Rozdíly poplatků, které si společnosti účtují jsou například za SMS zprávu, kde je na tom Fio o korunu lépe. Větší rozdíly jsou však při výběrech hotovosti z bankomatů, u Raiffeisenbank jsou poplatky vyšší, kdežto u Fio zcela zdarma.

Velmi výrazné cenové rozdíly jsou ve změnách a zrušení trvalého příkazu, kde na rozdíl od Raiffeisenbank si Fio neúčtuje ani korunu. Tuto částku si banka účtuje také za změnu a zrušení povolení inkasa a Fio tuto službu poskytuje opět zdarma. Velký rozdíl v poplatcích je také při výběru hotovosti na pobočce, kde si Raiffeisenbank účtuje vysokou částku (60 Kč za 1 výběr), čímž naznačuje, že by pro ni bylo výhodnější, kdyby si klienti vybírali hotovost v bankomatu, tedy tím není myšleno z finančního hlediska, ale z hlediska času.

Fio poskytuje převážně služby zdarma a s porovnáním s bankou levněji nebo nabízí služby za srovnatelné poplatky. Lze tedy říci, že Fio pro Raiffeisenbank určitě konkurenci představuje. Avšak Raiffeisenbank je velmi známá banka s dlouholetou tradicí a je na každém, aby si vybral, kde založit transparentní účet.

4.3.2. Cenové rozdíly transparentních a netransparentních bankovních účtů

Stejně tak jako u Raiffeisenbank a u Fio je u mBank a České spořitelny založení, vedení a zrušení účtu a přímé bankovníctví zdarma.

U výpisu z bankovního účtu jsou poplatky vzájemně srovnatelné u Raiffeisenbank a u Fio (30 Kč). Internetová banka si účtuje téměř o 17% méně, ale nejlevněji tuto službu poskytuje Česká spořitelna, kde jsou poplatky oproti společnostem, které poskytují transparentní účty, poloviční (až o 50%).

V porovnávání cenových rozdílů výběru hotovosti z vlastních bankomatů, je na tom nejlépe Česká spořitelna spolu s Fio, kde se hotovost vybírá prostřednictvím bankomatů ČSOB. U obou bank se tato služba poskytuje zdarma. Raiffeisenbank nabízí pouze první 2 výběry zdarma a mBank první 3 výběry zdarma. Čtvrtý výběr z bankomatu u mBank je celkově ze všech nejdražší, ale na druhou stranu, jedná-li se o výběry z cizích bankomatů je na tom nejlépe, protože tato banka

nerozlišuje výběry z vlastních a cizích bankomatů, tudíž jsou vždy první 3 výběry zdarma a poplatek za výběr z cizích bankomatů je oproti ostatním bankám a oproti Fio nejlevnější (téměř o polovinu).

U mBanky je také možnost pořídit si platební kartu zdarma (Visa Classic). U Raiffeisenbank i u České spořitelny tato možnost není. Internetová banka je ve srovnání s ostatními bankami nejpodobnější Fio, družstevní záložně. Obě společnosti poskytují řadu výhod pro své klienty zdarma. Od ostatních bank se například odlišují například v tom, že provádějí inkasní platby a trvalé příkazy rovněž zdarma.

4.4. Transparentní účet na internetových stránkách

4.4.1. Transparentní účet u Raiffeisenbank, a.s.

Pokud by někdo chtěl zjistit, zda-li organizace hospodaří transparentně, musel by nahlédnout přímo na její internetové stránky a jestliže je nezná, tak nahlédnout přímo na internetové stránky Raiffeisenbank.

V tomto případě by se postupovalo následujícím způsobem:

1. zobrazit stránky banky: www.rb.cz,
2. kliknout na FIREMNÍ FINANCE,
3. v prostředním sloupci FIRMY se klikne na FIREMNÍ ÚČTY,
4. poté rozkliknout ÚČTY PRO NEZISKOVÉ ORGANIZACE, SPOLEČENSTVÍ VLASTNÍKŮ A BYTOVÁ DRUŽSTVA,
5. zobrazit TRANSPARENTNÍ ÚČET, nyní je zobrazen přehled transparentních účtů – pohyby na účtech.

4.4.2. Transparentní účet u Fio, družstevní záložny

Pokud však organizace má založený účet u Fio, kde je postup o něco lehčí, aktivní transparentní účty by našel následujícím postupem:

1. zobrazit stránky Fio: www.fio.cz,
2. kliknout v prostředním sloupci na TRANSPARENTNÍ ÚČET.

4.5. Detail transparentního účtu

4.5.1. Detail transparentního účtu u Raiffeisenbank, a. s.

Pokud se na internetových stránkách Raiffeisenbank rozklikne bankovní spojení organizace, zobrazí se detailní transparentní účet, ze kterého se zjistí pohyby na účtu organizace, jméno majitele či název organizace, celkový zůstatek na běžném účtu a celkový zůstatek na termínovaných vkladech.

Transparentní účet je rozdělen do šesti sloupců:

1. datum a čas,
2. poznámky, název účtu,
3. datum odepsání, valuta, typ pohybu,
4. variabilní, konstantní a specifický symbol,
5. částka,
6. poplatek, směna zpráva.

4.5.2. Detail transparentního účtu u Fio, družstevní záložna

Klikne-li se na bankovní spojení organizace u Fio, zobrazí se výpis účtu s nadpisem internetbanking, pod kterým se nachází název finanční skupiny (Fio,

družstevní záložna), dále bankovní spojení, majitel a název účtu, měna účtu, ve kterém je transparentní účet vedený, datum založení a období.

Transparentní účet je zde rozdělen do osmi sloupců:

1. datum,
2. objem,
3. typ pohybu – například: bezhotovostní příjem, bezhotovostní platba, připsaný úrok, poplatek nebo platba kartou,
4. konstantní symbol (KS),
5. variabilní symbol (VS),
6. specifický symbol (SS),
7. uživatelská identifikace,
8. zpráva pro příjemce.

4. Závěr

Transparentní účty se v současnosti stávají stále více používanými bankovními účty. Jejich posláním je přispět ke snížení míry korupce v ČR. Rozhodne-li se někdo zveřejnit hospodaření své organizace, stává se poté více důvěryhodným. V tomto případě platí, že kdo nemá co ztratit, jediné získá.

Transparentní účty se ovládají prostřednictvím internetového bankovníctví nebo platební kartou. Přístup k těmto účtům je nepřetržitý (7 dní v týdnu, 24 hodin denně).

I přesto, že je finanční trh v dnešní době rozvinutý, tento produkt poskytuje pouze Raiffeisenbank, a. s. a od loňského roku má konkurenci u Fio, družstevní záložny. Organizace uvádějí, že ať už mají transparentní účet vedený u banky nebo u družstevní záložny, se službami, které jim jsou poskytovány, jsou spokojené.

V rámci vlastní práce bylo zjištěno, že s transparentními účty je spojeno několik výhod. Mezi nejvýznamnější patří vedení účtu bez poplatků, posílení vztahu s obchodními partnery a dárci, kteří si mohou prostřednictvím transparentního účtu zkontrolovat, zda jejich transakce byla uskutečněna a provádět nezávislou kontrolu hospodaření. U řady organizací se stalo vedení transparentních účtů dokonce základem pro jejich fungování. Největší význam mají tyto účty u nadací, pro které je důvěra veřejnosti velmi důležitá. Ale i například u obchodních sdružení se stal tento účet vysoce žádoucím. Dále bylo zjištěno, že výhoda tohoto účtu může být považována zároveň i za nevýhodu (možnost zneužití informací).

Na základě analýzy cenových rozdílů transparentních a netransparentních bankovních účtů bylo zjištěno, že nejvíce podobnou platební politiku má Fio, (která poskytuje transparentní účty) a mBanka, která nabízí klasický bankovní účet. Tyto společnosti mají podobné poplatky za některé služby (např. výpis z účtu) a je u nich možnost pořídit si platební kartu zdarma.

Je zřejmé, že do budoucna budou transparentní účty stále více využívány a transparentně hospodařících organizací bude přibývat. Za odměnu, že se organizace rozhodne takovýmto způsobem hospodařit, bude jí poskytnuta řada výhod.

5. Seznam zdrojů

1. Přádka M., Kala J.: Elektronické bankovníctví: rady a tipy, 1. vyd., Praha: Computer Press, 2000. 166s. ISBN 80-7226-328-5
2. Kramár T. a kol.: Transparentní samospráva, Praha: Oživení, 2006. [online] [cit. 2009-01-20]. Dostupný z WWW: <http://www.bezkorupce.cz/samosprava>
3. Fio, finanční skupina [online]. [cit. 2009-02-15]. Dostupný z WWW: http://www.fio.cz/transparentni_ucty.html
4. Raiffeisenbank [online]. [cit. 2009-02-20]. Dostupný z WWW: <http://www.rb.cz/firemni-finance/firmy/firemni-ucty/ucty-pro-neziskove-organizace-spolecenstvi-vlastniku-a-bytova-druzstva/transparentni-ucet>
5. Máče M.: Platební styk: klasický a elektronický, 1. vyd., Praha: Grada, 2006. 260s. ISBN 80-247-1725-5
6. <http://neziskovky.cz/cz/infosluzby/grantovy-kalendar/vyhlaseni-programu/983.html> (2008)
7. Blažek J. a kol.: Bankovníctví, 1. vyd., Brno: Masarykova univerzita, 1997. 188s. ISBN 80-85765-91-8
8. <http://www.mesec.cz/clanky/transparentni-ucet-levna-cesta-skoro-bez-poplatku> (2009)
9. Pánek D.: Bankovní služby, 1. vyd., Brno: Masarykova univerzita, 2001. 70s. ISBN 80-210-2691-X

10. Fio, finanční skupina [online].[cit. 2009-03-06]. Dostupný z WWW:
http://www.e-broker.cz/docs/s_transp_fo.pdf
11. Ondráčka D., Krnáčová A., Štíčka M.: Transparentní procesy v politickém rozhodování: sborník textů k problému korupce politických představitelů, Praha: Transparency International, 2006. 236s. ISBN 80-90-30-32-7-7. (brož.)
12. <http://www.transparency.cz/index.php?lan=cz&id=441> (2007)
13. <http://www.mbank.cz/pruvodce/sazebnik> (2007)
14. <http://www.csas.cz/banka/appmanager/portal/banka> (2007)

6. Seznam příloh

Příloha č.1 – Ceník produktů a služeb u Raiffeisenbank, a. s.

Příloha č.2 – Ceník produktů a služeb u Fio, družstevní záložny

Příloha č.3 – Srovnání vybraných poplatků transparentních účtů

Příloha č.4 – Vybrané poplatky u společností poskytující TÚ a u společností
poskytující klasický BÚ

Příloha č.5 – Dotazník

Příloha č.6 – Detail transparentního účtu Fio, družstevní záložny

Příloha č.7 – Detail transparentního účtu Raiffeisenbank, a. s.

Příloha č.1 - Ceník produktů a služeb u Raiffeisenbank, a. s.:

Nazev položky	Transparentní účet
Založení běžného účtu	zdarma
Správa běžného účtu v běžné měně	zdarma
Správa běžného účtu ve vedlejší měně	29 Kč měsíčně
Přímé bankovníctví	zdarma
Zrušení běžného účtu	zdarma

zdroj: www.rb.cz

Příloha č.2 - Ceník produktů a služeb Fio, družstevní záložny:

Název položky	Transparentní účet
Založení, vedení a zrušení účtu	zdarma
Přímé bankovníctví	zdarma
Platební karty	zdarma
Tuzemský platební styk	zdarma

zdroj: www.fio.cz

Příloha č.3 - Srovnání vybraných poplatků transparentního účtu

druhy poplatků	Raiffeisenbank	Fio
Úroková sazba	0,15 % p.a.	0,75-1,5 % p.a.
Vedení účtu	0 Kč	0 Kč
Příchozí platba z jiné banky	6,90 Kč	0 Kč
Příkaz k úhradě do jiné banky	4,90 Kč	0 Kč
Provedení trvalého příkazu do jiné banky	4,90 Kč	0 Kč
Provedení inkasní platby do jiné banky	4,90 Kč	0 Kč
Změna, zrušení	30 Kč	0 Kč

trvalého příkazu		
Změna, zrušení povolení inkasa	30 Kč	0 Kč
SMS zpráva	3,90 Kč	2 Kč
E-mail	3,90 Kč	0 Kč
Příchozí Europlatba	200 Kč	0,25% min. 2, max. 10 EUR + 150 Kč
Odchozí Europlatba	220 Kč	1 EUR + 0,25 % min. 2, max. 10 EUR + 250 Kč
Příchozí zahraniční platba	1 %, min. 300 Kč, max. 1 000 Kč	0,25 % min. 2, max. 10 EUR + 1 % min. 150, max. 1 000 Kč
Odchozí zahraniční platba	1 %, min. 500 Kč, max. 1 500 Kč	1 EUR + 0,25 % min. 2, max. 10 EUR + 1 %, min. 250, max. 1 500 Kč
Příkaz k úhradě do Slovenska	1 %, min. 300 Kč, max. 1 000 Kč	0 Kč
Příchozí platba ze Slovenska	1 %, min. 500 Kč, max. 1 500 Kč	0 Kč
Vklad hotovosti do 500 000 Kč	10 Kč	0 Kč
Výběr hotovosti do 500 000 Kč	60 Kč	0 Kč
Elektronická debetní karta	340 Kč ročně	0 Kč
Embosovaná debetní karta	740 Kč ročně	300 Kč ročně
Výběr z bankomatů vlastní banky	9,90 Kč	6 Kč (ČSOB)
Výběr z bankomatů ostatních provozovatelů v ČR	39,90 Kč	30 Kč
Výběr z bankomatu v zahraničí	100 Kč + 0,5 % z částky	80 Kč + 0,5 % z částky
Blokace elektronické karty	200 Kč	200 Kč
Blokace embosované karty	2 000 Kč	2 000 Kč
Výpis z účtu poštou	30 Kč	30 Kč
Výpis z účtu elektronicky	0 Kč	0 Kč

zdroj: www.mesec.cz

Příloha č.4 – Vybrané poplatky u společností poskytující TÚ a u společností poskytující klasický BÚ

	Raiffeisenbank	Fio	Česká spořitelna	mbank
Založení účtu	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Vedení účtu	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Zrušení účtu	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Výpis z účtu	30 Kč	30 Kč	15 Kč	25 Kč
Výběr hotovosti z bankomatu vl.banky	(2x zdarma/měsíc) 9,90 Kč	0 Kč	0 Kč	(3x zdarma/měsíc) 19 Kč
Výběr hotovosti z bankomatu ost.provozovatelů	39,90 Kč	30 Kč	25 Kč	(3x zdarma/měsíc) 19 Kč

zdroj: www.mbank.cz, www.csas.cz, www.rb.cz, www.fio.cz

Příloha č.5 – Dotazník

Dobrý den,

píši bakalářskou práci na téma transparentní účty a jejich význam v hospodaření organizace. Ráda bych se v ní zmínila i o Vaší organizaci a chtěla bych ji zahrnout do mé práce. Prosím Vás tedy o vyplnění následujícího krátkého dotazníku.

- 1) Jaké zkušenosti máte s používáním transparentních účtů:

- a) dobré zkušenosti
- b) špatné zkušenosti

Poznámka:

- 2) Pozitivní stránka transparentního účtu:

Negativní stránka transparentního účtu:

Poznámka:

- 3) Zvyšují transparentní účty důvěru lidí, protože vidí jak Vaše organizace hospodaří s peněžními prostředky?

- a) ano
- b) ne

Poznámka:

- 4) Od doby zavedení transparentních účtů:

- a) lidé posílají více peněz a tím se naše finance zvýšily
- b) lidé posílají méně peněz a tím se naše finance snížily
- c) vše zůstalo stejné jako před zavedením transparentních účtů
- d) zvýšení financí nebylo záměrem

Poznámka:

- 5) Jste spokojeni s bankovním ústavem (Raiffeisenbank) či finanční institucí (FIO, družstevní záložna), která Vám tuto službu poskytuje?

- a) ano
- b) ne

Poznámka:

- 6) Myslíte si, že založení transparentního účtu je technicky náročné?

- a) ano
- b) ne

Poznámka:

Vložit komentář:

Děkuji Vám za věnovaný čas.

S pozdravem,

Hana Dvořáková

xdvoh100@pef.czu.cz

Příloha č.6 – Detail transparentního účtu Fio, družstevní záložny

Internetbanking

Datum od: 3.3.2009
 Datum do:
 Protiúčet:
 Kód banky:
 VS:
 Uživatelská identifikace:
 Typ pohybu:
 Směr pohybu:
 Min. částka:
 Max. částka:
 Go!

Fio, družstevní záložna
 Pohyby na účtu: 2600013234/2010
 Majitel účtu: NESEHNUTÍ Brno
 Název účtu: NESEHNUTÍ Brno
 Měna účtu:
 Datum založení účtu: 27.04.2007
 Období: 3.3.2009 - 3.4.2009

Stav účtu k: 3.3.2009 Stav účtu k: 3.4.2009
 42 690,39 CZK 46 393,49 CZK

Datum	Objem	Typ	KS	VS	SS	Uživatelská identifikace	Zpráva pro příjemce
01.04.2009	350,00	Bežtovostní příjem				Špácová Kateřina	
01.04.2009	100,00	Bežtovostní příjem	0000			Jan Müller	Prispevek na cinnost
31.03.2009	100,00	Bežtovostní příjem				KUKUROVA LENKA	mesicni prispevek
31.03.2009	50,00	Bežtovostní příjem				KOSICKOVA IRENA	
31.03.2009	15,10	Připsaný úrok					
26.03.2009	100,00	Bežtovostní příjem	0000	0	0	BALOUSOVÁ HANA	
25.03.2009	100,00	Bežtovostní příjem	0558			KRIVANOVA PAVLINA	
23.03.2009	200,00	Bežtovostní příjem	0558	7362		Navrátilová Jolana	
23.03.2009	100,00	Bežtovostní příjem				Denisa Nečasová	
23.03.2009	100,00	Bežtovostní příjem				RYBAKOVA KAROLINA	
20.03.2009	100,00	Bežtovostní příjem				TOMÁŠ KOKOŠKA	-
20.03.2009	100,00	Bežtovostní příjem				MGR.JAROMÍR NĚMEC	-
20.03.2009	33,00	Přijem převodem uvnitř záložny					
19.03.2009	90,00	Bežtovostní příjem				MATYAS JIRI	
17.03.2009	30,00	Bežtovostní příjem				LOUDA MATEJ	
17.03.2009	100,00	Bežtovostní příjem				POSPISILOVA LENKA	
16.03.2009	200,00	Bežtovostní příjem	0558	9		NESRSTOVA JITKA	
16.03.2009	300,00	Bežtovostní příjem				SKOVIERA MARTIN	
13.03.2009	50,00	Bežtovostní příjem				JAN KARPÍŠEK	-

Příloha č. 7 – Detail transparentního účtu Raiffeisenbank, a. s.

Pohyby na účtu - 2600013234

Detail Transparentního účtu

Firemní finance
 > Podnikatelé a malé firmy
 > Firmy
 > Velké podniky

Pohyby na transparentním účtu číslo 3591065001

Majitel Transparentního účtu: F-nadace

Celkový zůstatek na běžném účtu: **71 981,41 CZK**

Celkový zůstatek na termínovaných vkladech: **0,00 CZK**

Datum čas	Poznámky název účtu	Datum odepsání valuta typ	Variabilní symbol konstantní symbol specifický symbol	Částka	Poplatek směna zpráva
31.03.2009 23:59	Úrok 03/2009 Uspořádací účet 39	31.03.2009 31.03.2009 Úrok	598	8,84	
30.03.2009 05:25	Pavel Kefurt	30.03.2009 30.03.2009 Převod	2326	100,00	-1,00
25.03.2009 12:13	MISIE- BONNKE VAŇÁČEK JAN ST. ZAHRADNÍ 36 62800 BRNO TP.DO 5.12.2012	25.03.2009 25.03.2009 Převod	2326 20081205	100,00	-1,00
16.03.2009 06:26	TURZA JIŘÍ	16.03.2009 16.03.2009 Převod	2326 558	1 000,00	-1,00
13.03.2009 05:53	ZEMAN MICHAL	13.03.2009 13.03.2009 Převod	2326	500,00	-1,00
12.03.2009 00:21	-PRO CFAN, FRANTIŠEK ŠIMORDA, MĚLNICKÁ 82, 294 71 BENÁTKY NAD	12.03.2009 12.03.2009	2326	1 000,00	-1,00